

Frank Davidsen, tingmaður:

Týdningarmikið við breiðum meiriluta á tingi at avgreiða mongu álvarsmálini

-Sjálvsagt eru tað samgonguflokkarnir, sum skulu stinga út í kortið tann politikk, sum førdur skal verða. Andstøðan avger sjálv, nær hon stuðlar samgonguni. Men tað skerst ikki burtur, at so nógv álvarsmál liggja fyri framman og tí hevði tað verið ynskiligt, um samgongan legði hesi mál fram soleiðis, at ein so breiður meiriluti av Føroya løgtingi sum gjørligt kundi tikið undir við hesum segði Frank Davidsen, tingmaður javnaðarflokksins í Vágum undir viðgerðini av ólavsøkurøðu løgmans.

Fyri góðum hálvum ári síðani tók sitandi samgonga við.

Nýval hevði júst verið, ftan á at heilar tvær samgongur høvdu roynt seg.

Tann fyrra samgongan, sum tók við í januar 1989, hóraði í ½ ár, meðan seinna samgongan sat í eitt gott ár.

Felags fyri báðar samgongur var, at javnaðarflokkurin var hildin uttanfyri. So hart gekk á at halda javnaðarflokkinum uttanfyri, at ein politisk samanrenning ímillum eld og vatn, sum onkur tók til, gjørdist veruleiki. Her meintist sjálvandi við sambandið og tjóðveldið.

Men tað gjørdist tó heilt skjótt greitt, at hetta óvanliga politiska hjúnalag var dømt til at misgynast.

Longu frá fyrsta degi av góvu kjarnuveljararnir úr hesum báðum flokkum sína misnøgð til kennar, bæði í skrift og talu. Fjálur kom sostatt á flokkarnar, so istaðin fyri at reka ein konstruktivan politikk, har talsterkast samgonga síðani heimastýrslógina stóð aftanfyri, bleiv meira ein dialogur ímillum sambandið og tjóðveldið, sum hvør í sínum lagi royndu at markera seg yvirfyri sínum misnøgdu veljarum.

Stutt sagt, so sá tað soleiðis út sum hesir báðir flokkar frá fyrsta degi arbeiddu seg fram ímóti einum nývali.

Longu um árslok 1989 var um reppið, at samgongan ikki slitnaði.

At formansskifti og innanhýsis ósemjur í sambandsflokkinum ikki gjørdi støðuna betri, er eyðvitað.

So hart gekk á, at flokksins fiskimálaráðharri nærur pakkaði saman og rýmdi úr Tinganesi. Orsøkin segði hann vera, at politiska baklandið ikki

var í lagi.

Sostatt váttaði hann alment, at tingmanning sambandsflokksins gekk ímóti sínum egna fiskimálaráðharra.

Aftan á ótalдар politiskar ósemjur byrjaðu so samgonguflokkarnir at senda brøv ímillum flokksrúmini. Nú skuldi ein trúð, at langt var ímillum hesi flokksrúmi, men so er ikki, tí øll liggja á gamla apoteki.

Men sum danir plaga at siga, »de var ikke på tale-fod«, og tá var samgongan í veruleikanum fokin.

Nú havi eg heilt gloymt at nevna flokksflokkin, tí hann var jú eisini við í hesi samgongu, men mesta av tíðini var flokkurin meir at sammeta við semingsstovnin enn sum samgongufelaga.

Hetta ásarannaði veljarin eisini, tí flokksflokkin fekk eitt gott val í mun til hinar báðar klandursflokknar.

Hetta at allir flokkar á

tingi høvdu roynt at skipa samgongu, men vóru noyddir at geva skarvin yvir, samstundis sum javnaðarflokkurin var hildin uttanfyri, hevði við sær, at javnaðarflokkurin nú stóð sum einasta alternativ til hinar flokkarnar.

Tí fekk flokkurin so dyggan stuðul frá veljarunum, soleiðis at hann við sínum 10 umboðum gjørdist størsti flokkur á tingi.

Aftan á valið gjørdist eisini greitt, at fyrstu ferð síðani heimastýrslógina, var nú møguleiki at skipa eina tvey flokka samgongu ímillum javnaðarflokkin og flokksflokkin við 17 umboðum tilsamans.

Og við tað at veljarin greitt hevði peikað á hesar báðar flokkar, so kundu teir hóast ósamdir politiskt, ikki skáka sær undan hesum veruleika.

Ikki hissin á breiðslur og illgitingar, sum komu frá teimum flokkum, sum

stungu í sekkin og skrivaðu út nýval.

Ímillum annað vóru javnaðarflokkurin og flokksflokkin lagdir undir at samráðast uppá kvamsvis um skipan av samgongu.

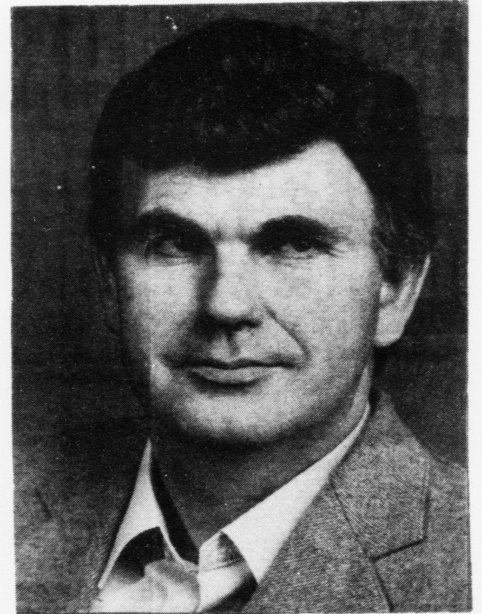
Men veruleikin var ein heilt annar og sitandi samgonga etlar sær ikki at fella í somu grøv sum tær undanfarnu samgongurnar.

Hetta at líta aftur eftir og geva einstøkum flokkum og persónum ábyrgdina av øllum tí ringa, sum hent er her á landi, meðan somu flokkar siga seg eingi mistøk hava gjørt sjálvir.

Tað er einki dulsmál, at javnaðarflokkurin og flokksflokkin eru tveir ólíkir flokkar við ymsum politiskum sjónarmiðum, men hóast tað, so eru flokkarnir komnir ásamt um at føra ein politikk, og endamálið við politikki samgongunnar er ímillum annað at fáa fiskivinnuna at hvíla í sjálvari sær.

Sum øllum kunnugt, so er fiskurin framvegis okkara álít til landsbúskapin, sjálvt um vit kanska ikki um so nógv ár væntandi koma at útvinna olju upp úr tí føroyska landgrunninum, tað vil so tíðin visa.

Hóast okkara sjómenn vóru undangongumenn í øllum þertum av Norðuratlantshavi, bæði innan rækju og toskaveiðu, so

Frank Davidsen, tingmaður javnaðarflokksins í Vágum

vóru teir sum fráleidd trokaðir út nærur alla staðni, tá 200 fjórðinga fiskimarkið varð veruleiki hjá okkara grannatjóðum eins og í Canada og Grønlandi.

Avleiðingin av hesum hevur verið, at tað so við og við komu fleiri skip inn Føroya leiðina, samstundis sum trýstið á okkara fiskastovnar øktist til svarandi.

Síðani miðskeiðis í sjetjtiárunum hava vit havt eina studningsskipan. Tá henda skipan var sett í verk, vóru tað ymisk viðurskifti, so sum fleiraldan av oljuprisum, og nógvum fiski á alheimsmarknaðinum við lágum primum, sum gjørdi seg galdandi tá. Einkin at taka seg aftur í, at henda skipan sum frá leið gjørdist ein kodd hjá okkara seluliði.

1983-84 vóru metár hjá okkara fiskivinnu. Var tað

vanligur logikkur, ið ráddi, so skuldi studningstørvurin orsakað hesum verið minimalur, nærur eingin.

Tað, sum istaðin fyri hendi, var at studningstørvurin aftan á tvey rok-ár til fisk fór úr 250 mill. kr. upp um 400 mill. kr.

Samstundis segðist at flakavirkini vóru í svárrari kreppu.

Sum sagt er eitt av endamállum samgongunnar at fáa fiskivinnun at hvíla í sjálvari sær. Sostatt standa vit í dag við eitt vegamóti.

Fyrr í ár avgjordi samgongan at avtaka ráfiska-býtið, samstundis sum almennt telefonuppbøðssøla varð sett á stovn.

Í lögmanstrøðini verður vist á, at hækkanði prisir á altjóða marknaðinum saman við telefonuppbøðssølu hava merkt nógv betri prisir. Við ongum studningi eru teir í lötuni hægri enn prisurin við studningi fyri ári síðani.

Eitt tað positiva við hesi broyting í fiskaprisunum er, at kravgangur er nú aftur eftir at manna okkara fiskiflota.

Viðari stendur í lögmanstrøðini: nýggju tollreglurnar á EF marknaðinum 1. jan. 1992 hava harafturat við sær, at góðar vónir eru at fáa rávøru úr upsa, kongafiski og brosmu, sum hevur betri

Samgongan eigur at leggja álvarsmálina fram soleiðis, at ein so breiður meiriluti av Føroya løgtingi sum gjørligt kundi tikið undir við teimum